

2622

rest. itz.

LATVIJAS VALSTS
ARHĪVS

Kanādes latviešu centra
Toronto bibliotēkas arkivs
(Kanāda)

F2622

Nesturišķā ūdens
(1894. - 2002.)

112/1

Fonds Nr. 2622**Kanādas latviešu centra Toronto bibliotēkas arhīvs (Kanāda)**

Vēsturiskā izziņa, aprakstījums

(1894. - 2002.)

Fondraža nosaukums

Kanādas Latviešu centra Toronto bibliotēka.

Administratīvā vēsture

Kanādas Latviešu centra Toronto (KLCT) izveidošana aizsākās 1974. gadā.

1977. gada 8. martā KLCT reģistrēta kā labdarības biedrība.

1978. gada martā KLCT iepirkā savā īpašumā Ontario kredītsabiedrību apvienības namu. Nama iegādei tika saziedoti ievērojami naudas līdzekļi.

1980. gada 28. novembrī notika KLCT svinīgā atklāšana, kuru veica Ontario premjers Viljams Dēviss un iesvētīja arhibīskaps A. Lūsis.

KLCT tika izveidota bibliotēka, kas līdz ar centru turpina attīstīties. Bibliotēkā uz 1983. gadu ir 5400 saziedotu grāmatu, rokrakstu, dokumentu un periodikas. Bibliotēkas komiteju vada R. Ruģele. Bibliotēkas darbība paplašināta ar KLCT notiekošo referātu skaņu ierakstu izplatīšanu caur Sarkāna Krusta biedrību Eiropā dzīvojošiem tautiešiem. Grāmatu skaits pieaug ar saziedotām un testamentos novēlētām grāmatām. Bibliotēka sāk uzkrāt gleznu reprodukcijas, diapozitīvus, skatu kartes, referātu kasetes u. c.

1984. gadā dāvinājumos saņemtas 1200 grāmatas, tiek ierīkota arhīva nodaļa, top bibliotēkas rokas grāmata un sākta jaunu grāmatu iepirkšana. Kā pirmie, 1984. gada septembrī, arhīva nodaļā tika ievesti divi Angelikas Gailītes manuskripti.

1985. gada Latviešu institūta sēdē (Kalamazū) pieņēma darbības plānu latviešu kultūras vērtību krātuvju izveidošanai. KLCT bibliotēka tika apstiprināta par vienu no piecām bibliotēkām, kas veidos kultūras vērtību krātuvju tīklu Ziemeļamerikā.

Sākot ar 1987. gadu Latvijas arhitektu biedrība brīvajā pasaulē izvēlējās KLCT bibliotēkas arhīvus kā glabātuvi savām vērtībām. Latvijas arhitektu biedrības pirmais devums centra arhīviem bija Dr. Eižena Janiša diplomdarbs.

KLCT bibliotēka turpina aktīvi darboties, rīkojot regulāras "Draudzīgā aicinājuma" referātu un grāmatu skates. Regulāri turpinās jaunu grāmatu un dublikātu sūtīšana uz dažādām bibliotēkām, arī uz Latviju, kā arī jaunu grāmatu iepirkšana. Sākot ar 2007. gadu KLCT bibliotēka sāk personu un sabiedrisko organizāciju dokumentus sūtīt uz Latvijas Valsts arhīvu.

Apraksta vienības uzkrāšanas laiks.

Par 1894. - 2002. g.

Tiešais iegūšanas avots.

Latvijas Valsts arhīvs dokumentus saņēmis no KLCT bibliotēkas kā dāvinājumu 2008. gada 18. janvārī ar dāvinājuma līgumu Nr. 8.

Temats un īss saturs.

Arhīvs veidojies KLCT bibliotēkai uzkrājot un glabājot trimdas latviešu ziedotos, dāvinātos un mantotos dokumentus. Starp tiem ir arhitekta Eižena Janiša diplomdarbs "Architektu pils Rīgā", korporācijas Fraternitas Vestradiana izdevumi "Vēstnesis", S. Feodorova (skautu vadītāja), astronomijas profesora Sergeja Slaucītāja, keramiķa Viļa Vasariņa, skolas vēstures pētnieka Ludviga Vīka u. c. manuskripti, materiāli par latviešu salidojumu Tobago (1976), Latvijas Mežkopju un meža darbinieku biedrības dokumenti, fotogrāfa Viestura Jauča u. c. fotomateriāli, pirmās 3X3 nometnes Kanādā apraksti un fotogrāfijas, foto albums par sabiedrisko dzīvi Lībekā (1946 – 1979), dažāda rakstura materiāli (apliecības, mērnieku plāns u. c.). Dokumentu saturs atklāj latviešu aktīvo sabiedrisko dzīvi Latvijā un ārpus tās.

Izvērtēšana.

Dokumenti Valsts glabāšanā saņemti nesakārtotā veidā. Aptver laiku no 1894.- 2002. gadam. Vērtības ekspertīze, sistematizācija, vienkāršotā aprakstīšana veikta 2008. gada februārī. Atlasīti dokumenti, kas nodoti Latvijas Valsts kinofotonodokumentu arhīvam (skaņu plates, izdotas ap 1940.), Latvijas Nacionālam vēstures muzejam (dziesmu svētku žetoni, Daugavas Vanagu nozīmes, loterijas biletē un obligācija) un pievienoti jau izveidoti fondiem (F. Nr. 2028, F. Nr. 1882).

Komplektēšana.

Fondam Nr. 2622 iespējams dokumentu papildinājums.

Sistematizācija.

Dokumentu sistematizācijas rezultātā izveidoti 9 (deviņi) apraksti (apakšfondi):

aprakstā Nr. 1 - v iekļauti dažādi personu un sabiedrisko organizāciju dokumenti – Alberta Pūrmala dokumenti, mērnieku plāns Strumpes mājām, Lūcijas Magaziņas apliecības, Pētera Ērmaņa vēstules, Sergeja Slaucītāja bogrāfijas un nekrologi, Ludviga Vīka manuskripti, Vilhelma Liepiņa manuskripts, materiāli par latviešu salidojumu Tobago, dokumenti par Fridrihu Lindi, arhitektu plāns Latviešu centram Minsterē, dokumenti par pirmo 3x3 nometni Kanādā;

aprakstā Nr. 2 – v iekļauti Latvijas Mežkopju un Mežu darbinieku biedrības Kanādas kopas dokumenti. Izveidotas 15 (piecpadsmit) lietas;

aprakstā Nr. 3 – v iekļauti latviešu studējošo mežkopju biedrības "Šalkone" dokumenti. Izveidotas 4 (četras) lietas;

aprakstā Nr. 4 – v iekļauti studentu korporācijas "Fraternitas Vestradiana" izdevuma "Vēstnesis" rotoprintēti izdevumi ar fotogrāfijām no Nr. 1 – Nr. 39. Izveidotas 4 (četras) lietas;

aprakstā Nr. 5 – v iekļauti arhitekta, skulptora Eižena Janiša dokumenti. Izveidotas 4 (četras) lietas;

aprakstā Nr. 6 – v iekļauti S. Feodorova manuskripti "Skautu vadītāja piezīmes". Izveidotas 2 (divas) lietas;

aprakstā Nr. 7 – v iekļauti gleznotāja, keramiķa Viļa Vasariņa manuskripti un piezīmes.

Izveidotas 5 (piecas) lietas;

aprakstā Nr. 8 – v iekļauti diapozitīvi no apraksta Nr. 1 – v. Izveidotas 2 (divas) lietas;

aprakstā Nr. 9 – v iekļauti visi KLCT bibliotēkas arhīva fondā esošie fotomateriāli.

Izveidotas 12 (divpadsmīt) lietas. Lietas aprakstā kārtotas pēc hronoloģiskā principa.

Lietas aprakstos sistematizētas pēc hronoloģiskā principa, kur iespējams, ievērojot nominālo vērtību.

Pieejamības noteikumi.

Bez ierobežojuma.

Dokumentu valoda.

Dokumenti pārsvarā ir latviešu valodā, bet daļa dokumentu ir angļu, spāņu un vācu valodās.
Norādes par dokumentiem svešvalodās atzīmētas piezīmju daļā.

Uzzīnas palīglīdzekļi.

KLCT izdevums "Toronto ziņas", no 1977. - 2000. gadam.

Aprakstījumu sastādīja:
personu fondu un trimdas dokumentu daļas
galvenā arhīviste

Vita Martinova

19. 02. 2008.

Latvijas Valsts arhīvs

LIETAS Nr. _____ APLIECINĀJUMA LAPA

Lietā numurētas 3 (Hus)

ar cipariem un vārdiem

lapas,

tajā skaitā: litera lapas _____

numēracijā izlaistas lapas _____

un + _____ iekšējā apraksta lapas

ar cipariem

Lietas noformēšanas un fiziskā stāvokļa īpatnības	Lapu Nr.

Lapu aizpildīja archīvi
7.10.08. amats
datums

J. Ausne
paraksts

J. Ausne
paraksta atšifrējums